

సాహిత్యం
పంతుల
పంతుల రఘుపతి

పాపికొండల నడుమ ప్రవహిస్తోంది గోదావరి. పాపికొండల ఒడ్డున నడిచాస్తోంది పల్లెపిల్ల గోదారి.

మెట్టభూముల్లో మిరపచేలు పండాాయి. ఆకాశంలో సంజెచీకట్లు నిండాయి. గడ్డెమోపు నెత్తుకొని చుక్కల చీర వొంటిని చుట్టుకుని వాయారంగా నడుస్తోంది గోదారి. ఒంపులలో సుళ్ళుతిరిగి ఫారుతోంది గోదావరి. వాయారాల వూపుల్లో గోదారి గోదావరితో పోటీపడుతున్నట్లుంది.

కొత్తిమీర కట్టలాంటి జత్తు వొత్తికట్టింది గోదారి. ఎత్తయిన పిరుదులు బండిచక్రాల గుండ్రంగా కదులుతున్నాయి గోదారి నడకకు. ఎత్తయిన యిసుక దిబ్బల్ని వారిపి పారుతోంది గోదావరి. ఆ ప్రవాహం ఆగనిది.

ప్రవాహంతో పోటీగా నడుస్తోంది గోదారి. ఒంటరితనాన్ని చీల్చుకుంటూ రివ్వన చలిగాలి చెవులను తాకింది. 'గోదారి' అనే పిలుపు ఆమె చెవులకు సోకింది. వెనుదిరిగింది గోదారి. దూరంగా కుక్కతోకలాంటి వొంకరి కర్రను చేత్తో పట్టుకొని మీసం మెలేస్తూ పరుగులాంటి నడకతో వెంట పడ్డాడు ఖైరపుడు.

"మాట... ఆగపే... నిన్నే" ఖైరపుడు అరిచాడు.

వయసుడుగుతున్నా మునుపటి పొగరు. అణిగి నట్లు లేదు.

"ఏటి పని, వా యెనకాల' ఎందుకు పడ్డావు..." గోదారి పైలజార్చి పట్నం జాణతనాన్ని ఖైరపుడి మీద ప్రయోగించింది.

ఆబగా ఎగాదిగా చూస్తున్నాడు ఖైరపుడు. చటుక్కున పైల సర్దుకొని నడక సాగించింది గోదారి.

'ఏటే ఆ పొగరు... ఆగమంటే నిమ్మగారటే' వెంటడించాడు ఖైరపుడు.

"నువ్వాగమన్నప్పుడు ఆగడానికి, ఉండమన్న వోల వుండడానికి వేవేం నువ్వుకట్టుకున్న దాన్ని కాదు." గిరుక్కున తిరిగి చురుక్కుమనేలా చూసింది గోదారి.

"కట్టుకున్నదానివైతే నీ యెనకాల పదాల్సిన అవసరం లేదే" తరతరాల పురుషాహంకారం తమ్ముకొచ్చింది ఖైరపుడిలో.

"ఓయబో! మా యప్పకాడకెల్లి పెప్పుని గొప్పలు వాకాడ గాదు." యికలంగా నవ్వుకుంది గోదారి. అవకాశం పెయిజారిపోతాదేమోనని ఆమె మానమొచ్చింది ఖైరపుడికి. వెంటనే.....

"మీ యప్పకి వోయపైపోవారే! దాస్తేముద్ది గాని వొట్టుగుంటే నీలాటిదాస్తే... మా రంజగుంటాది.

నాయార్ని 'పట్నంపోయి వొచ్చినకాడమండి దొరకేగాని వాకు దొరక్కుండాపోయావు... నా మీద గోపమొచ్చిందేటే..."

ఖైరపుడి రాజీమంత్రం గమనించి, దారిలోకొచ్చాడు యాకీకీ నేర్పాల గుణసాతం ఆమెకుని గోదారి. పైకి మాత్రం ముభానంగా.

"ఛా! నీ మీద వాకు గోపమన్ని మా... వా!" మవ్వంటే వాకు మొదట్టుంచీ యిదే. గాకపోతే ఆరోజు దొరకాడికి బలవంతంగా లాక్కెల్లావనే వా భాధ!"

"సర్లే పాతనంగతులెందుకు గాని, పట్నం మండి యెందుకే తిరిగొచ్చేసావు...?? అంటూ ఖైరపుడు గోదారి గడ్డిమోపు దించి యినకపరమీద సుతారంగా కూర్చోబెట్టాడు.

ఖైరపుడి కక్కురికి కిసుక్కున పైకే నవ్వింది గోదారి.

"ఏందే నవ్వుతావ్" అంటూ గోదారి భుజం పట్టుకొని వాళ్ళోకి లాక్కున్నాడు ఖైరపుడు. తనని ఆక్రమించుకుంటున్న ఖైరపుడ్ని ఆపే ప్రయత్నం చెయ్యలేదు గోదారి. ఆమె మోనాన్ని అంగీకారంగా తీసుకున్నాడు ఖైరపుడు.

చీకట్లు ముసురుకుంటున్నాయి. దూరంగా రాజమండ్రి వీధిదీపాలు వెలుగుతున్నాయి. పట్నం మండి తిరిగొచ్చిన గోదారిని పట్టుబట్టి నలిపేస్తున్నాడు ఖైరపుడు. చీకట్లో పొర్లాడుతున్న ఆ శరీరాలకు కొంచెం దూరంగా.....

గోదావరిలో మునకలేస్తూ ఓ కుక్క తలమునక తాతోంది. ఖైరపుడికి ఒళ్ళప్పగించిన గోదారికి మంటగా ఉద్ది. గతం గుర్తుకొస్తోంది. రోతగా వొగరుస్తోంది గోదారి స్మృతిపథంలో.....

★ ★ ★

ఊరు పదాల. పేరు గోదారి. వయసు పదహారు. పాపికొండల కమమల్లోని పల్లె "పదాల." ఊర్లో మోతుబరి పదాల దొర. డబ్బుగల ఆసామి

దొరతనాన్ని కాదనలేని అమాయకులా పల్లెప్రజలు. గోదావరి నిండుతనం ఆ పల్లె వ్యవసాయానికి మూలధనం.

పల్లెపిల్ల గోదారికి మావ పాపికొండ. పేరుకు తగ్గట్టే పదాల దొర పాపాలకు అడ్డుకొండ. దొరపోసే విప్రుసారాకు బావిసలైన వారిలో పాపం పాపికొండ ఒకడు. లంకల పాలెంలో దొరికిన కూస గోదారి. పదేళ్ళక్రితం దొరపనివీడ పాలెం పోయినప్పటికీ, వెంటబెట్టుకొచ్చాడు గోదారి పాపి కొండ.

పాపికొండకు ముసలితనంలో సంజేలకు గంజి పోసే దిక్కయ్యింది గోదారి.

పదాలకు అనుదూరంలో ఉన్నాయి పాపికొండలు. పాపికొండల నడుమ ప్రవహిస్తోంది గోదావరి. గోదావరి ప్రవాహం నిదానంగా ఉంది. ఓ నిండు తనాన్ని సంతరించుకుంది.

పదహారేళ్ళ పదుతుదనంలో గోదారి మళ్ళ దారంల ఉల్లిమొపులను మోసుకెళుతోంది. దారి లో అలకాయించాడు బైరపుడు. పెయ్యట్టుకొని "అగపా... ఏలా తొందర... ముందు దొరగారి కళ్ళలోకి పడ." తొట్టుపడింది గోదారి.

"నాను... నానెందుకు" "నానెందుకేటే? దొండపండు లాగున్నావ్. మననయ్యింది రమ్మన్నాడు దొర."

"అయితే మా మావ పాపికొండ నడగమను మనువిత్తాడేమో...!"

"అడ్డిడిగేవేవే! దొర ఓ కేటు యిప్పసారా పంపాడు."

"మా మావ ఏలన్నాడు" "అడేలంటాడే యెరిమొకమా! కబురంపింది తొరా, మజాకానా! పుల్లితోలకెల్లింది. అడకు బోయి దావే అడగండేపా!" అన్నాడు.

"అంటే" "అంటే నేడు గింతే నేడు. దొర రమ్మన్నాడు

రాయే" చెయ్యట్టుకు గింజాడు బైరపుడు. "నాను రాను..... పెయ్యెగ్గు..." రెక్కట్టుకొని బైరపుడు లాగబోతే కాలిలో ఓ తన్ను తన్నింది గోదారి. కడియం దెబ్బకు కళ్ళు తిరిగినంత సవయ్యింది బైరపుడికి. గోదారి పరుగులంకించుకంది.

చిరతబారిని తప్పించుకొని పింగానికి దొరికి నట్టు దొరకంల పడింది గోదారి. దొరికించుకున్నా డు దొర. గోదారిలో దొర్లాడు. దొరపని వోద్యంలా చూస్తూ నుంచున్నాడు బైరపుడు.

వీరసంగా లేచి నడుస్తోంది గోదారి. వెనకాతల చడికాగి చూసింది గోదారి. అగిందే తడవుగా చుట్టుకున్నాడు బైరపుడు. గుంజుకొని పరుగెత్తింది గోదారి.

పాపికొండల ఒడ్డున గోదారి. ఒడ్డుకవతల తన మావ పాపికొండ.

"మావా" అరుస్తోంది గోదారి. ఆ కేక అనంత విశ్వంలోకి వినిపిస్తోంది. కాని పాపికొండ గుడిపికి చేరలేదు. పరుగుతో కాలుజారింది గోదారి. గోదారి దొర్లి గోదావరిలో కలిసి పోయింది. అక్కడ మునిగి ఇక్కడ రాజసుండ్రి ఒడ్డున తేలింది గోదారి.

★ ★ ★

పాపం అడపిల్లని అనుపత్తిలో చేర్చించారు. బాచులర్ స్టూడెంట్లు. ఆరోగ్యం కుదులపడగానే డిస్ట్రీచేసి పామ్మన్నారు డాక్టర్లు.

ఏడకు పోనాలో తెలియని గోదారి తనువాడకు తీసుకొచ్చారు స్టూడెంట్లు. వయసులోపున్న కుర్రాళ్ళకు వాడ మరదలయ్యింది గోదారి. డబ్బిచ్చి ఆదరిస్తున్నామన్న సంస్కారం వాళ్ళకబ్బింది. అను భవాలు పెరిగిన కొద్దీ ఆరోగ్యం క్షీణించింది గోదారికి.

అనుపత్తులకు పోలిష్టేషన్లకు తిరగ లేక అల్లలాడిపోయింద గోదారి. అదే సమయంలో పరిచయమయ్యాడు పత్రికా విలేఖరి ఆచారి. ఆమె

కథనిన్న ఆచారికి ఏమగు లక్షణకవి అనువాదం గుర్తుకొచ్చింది. ఆకాశంబున మండి శంభుని శిరంబందుండి..... వివేక పుష్ప సంపాత ముల్" అనే పద్యాన్ని ఉతంకిస్తూ ఓ గొప్ప వ్యాసం వ్రాసాడు ఆచారి.

"వీకెవరి మీదా కోసం లేదా గోదారి" అని ప్రశ్నించాడు ఆచారి.

"అసహ్యంలో కూడా అనందాన్ని అన్వేషిస్తూ అనుభవించగల ఈ లోకంలోని మనుషుల మీద నాకేమాత్రం కోసం లేదు. వాళ్ళు నా దగ్గరకు రాకమానరు. కాబట్టి వాళ్ళకు దూరంగా పోతాను. నా బ్రతుకునిట్లా బుగ్గిసాలుచేసిన నూ పూరు దొర, బైరపులపై కక్షసాధించాలి. అదే నా జీవితంలోని చివరి మజిలీ. వాళ్ళకి నాలాంటి వాళ్ళద్వారా తప్పక "కొణుకుడు" పదాలి.

అడదంటే అబలకాదని, "అంటూ అదే ధృతవిశ్వయంతో మళ్ళీ పదాల చేరింది గోదారి."

ఆఖరి ఊపులోని తనుకం మండి బైలపడ్డాడు బైరపుడు. ఏదో మంటగా పుంటే గోదావరి నీళ్ళల్లో పక్షాళన చేసుకొచ్చినా ఆ బాధ తీరలం లేదు బైరపుడుకి.

"ఏటే గోదారి... ఏటి బాధ... ఏ తల్లి పిగదరగా బురదగుంట వనుకోలేదే" పళ్ళు బిగబెట్టి కళ్ళెర చేసాడు బైరపుడు.

"బురదలో నీళ్ళోపి కుమ్మితే మురికంలదం ట్రా బైరవా! నీ కుక్కబుద్ధికి మందు ఈ "కొణుకుడు బబ్బు."

బ్రతికినంతకాలం ప్రాణాలు తోడేస్తుంది. ఏకూ మీ దొరకి తగిన బుద్ధిపెప్పాలనే మళ్ళీ వచ్చింది గోదారి. పవిత్రమైన నాటిని పాడుచేస్తే ఆ పాపం పూరకపోదురా దొంగనాయలా! కుళ్ళిసాపు" అంటూ గలగలా వప్పుతూ గోదావరిలోకి దొర్లిపో యింది గోదారి.

